

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:

1 óra . 60 fillér
3 óra . 1.80 fill.

Vidéken:

1 óra 1 kor. 20 fillér

KOLOZSVÁRI UJSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Deák Ferencz-u. 18. sz.,

hová minden levelezés és egyéb küldemény czimzendő.

Telefon-sz. 261.

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Az érettségi.

Évről-évre a legnagyobb pontossággal jelennek meg így május—junius táján a hírek a középiskolák érettségi vizsgálatairól. S évről-évre felujhodik ennek kapcsán a középiskolai tanítás rendszerének a kérdése.

Bár már több ízben mondtak róla mindenféle irányban többé-kevésbé szakavatott véleményt, mégis mindig aktuális ez a kérdés, annál a nagy fontosságánál fogva, melylyel bír, mint a jövő kulturájának az előkészítője. Mert annyi bizonyos, hogy ha a tanítás nem is tudja azt a hivatást betölteni, a melyet neki sokan kijelöltek, t. i. a jövő társadalmának teljes átalakítását és egy bizonyos előirt ideálhoz való formálását, mégis igen nagy és eléggé meg nem becsülendő befolyása van a jövő nemzedékek gondolkodásának, véleményeinek a megalkotásában.

Azaz hogy kellene lennie, ha az iskola elvégezné mindazt, a mit tőle várni lehet, ha az összes tényezőknél lelkes a céliránya, munkássága feltudná emelni a lehető legnagyobb magaslatra és eltudná érni mindazt az eredményt, a melyet egy intelligens vezetéssel és azt öntudatosan segítő buzgó közreműködéssel elérni lehet. Szóval, ha volna ideális, vagy ezt megközelítő iskolánk, csak hogy ez nincs.

Eszünk ágában sincs ócsárolni a magyar tanárságot, ezt a többé és kevésbé tehetséges tagokból álló, de mindenesetre buzgó és szorgalmas testületet. A hiba itt ismínt nagyon sok intézményünk-nél a rendszerben van, abban a rendszerben, a melynek épen legérdekesebb illusztrációja ez az érettségi vizsgálat.

Ez az egész vizsgarendszer káros és képtelen — kimutatták már sokszor — káros még a természeténél fogva jobban megfelelő egyetem is, de százszorta inkább az a középiskolában. Jelenti a sablonnak a győzelmét az egyéni, megfigyelésen alapuló alapos vizsgálódás felett. Gépies osztályozással helyettesíti a józan ítélkezést. Megkönnyíti és megegyszerüsi talán a tanító dolgát, de egyszersmind lealacsonyítja tisztét; a vezetőt, oktatót és oktatásainak sikerét bíráló, vagyis rövidebben szólva,

a tanítót, egyszerű becsüssté teszi.

Az iskola a helyett, hogy a szabad tanoknak hirdető helye volna, hogy egy magasabb intelligenciának, kifejtettebb egyéniségének az ifju kedélyre tett közeli hatásával való nevelést közvetítene: a helyett bizonyos cseresintézménnyé válik, a melyben a tanuló előhossa az ő rendszerint csak arra a bizonyos alkalomra bevett tudományát és kapja érte a dicsérő vagy korholó klasszifikálást. Csak méltó betetőzése az ilyen rendszernek az egész pályára döntő végvizsga, másként az érettségi. Más elvek vallásával, valamint a közvetlen érintkezésen alapuló nevelés és oktatás alapján adott bírálás, ez a rendszer lealázó lehetne a tanítóra és terhes a tanulóra.

Lealázó a tanítóra, a kinek több évi lelkiismeretes együttműködése után kiadott véleményében tehát bíráló képességében kevesebbet biznak, mint az egy órai kérdezősködés mindenféle esélynek kitett eredményében. Terhes továbbá a tanulóra nézve is, a kit több évi esetleges becsületes munkája után egy alapjában teljesen felesleges terheléssel sújtanak és azonkívül még szorgalmától sem függő eshetőségeknek tesznek ki.

Mindez kifolyása a mostan uralkodó rendszernek, mely nem ad az ifjuságnak mély, lelkét termékenyítő hatásokat, ellenben ad külső elismeréseket és csengő díjakat, melyek később az életben legtöbbször csak keserű csalódásokat okoznak számára.

Véres gyilkosság az erdőben.

Meggyilkolt földbirtokos.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, május 30.

Az ajtoni erdőben ez év április hó 17-én, bezuzott koponyával és eltorzított arczeccsal találták Dózsa Domokos ajtoni földbirtokost, kit két ajtoni oláh ember, Podor Manuilla és Dordoj Vaszil reggel hét órakor agyon vertek. A két oláh ember elke-seredett ellensége volt a gögös földbirtokosnak, ki a falu népével szemben mindenkor a legszivtelenebbül viselkedett. Ha a legkisebb baja is volt az oda való emberekkel, rögtön végre-

hajtót küldött a nyakukra s ki-mélet nélkül érvényesítette jogait. Pénz kölcsönzéssel is foglalkozott Dózsa Domokos és ilyen alkalmakkor soha sem mulasztotta el egy kis alkotmányos uzsora erejéig biztosítani magát. Rendesen tíz, tizenkét és tizenöt százalékot vett pénze után, a kamatokat azonban mindig előre levonta és a lejárat után a késedelmi kamatok és a tőke törlesztés behajtása iránt haladéktalanul inlézkedett. Podor Manuilla és Dordoj Vaszil is adósai voltak Dózsának s innen származott a közöttük való gyűlölség. Dózsa Domokos ugyanis beperelte a két embert, végrehajtót vitt a házukra s minduntalan azzal fenyegette őket, hogy az esetben, ha azonnal nem fizetnek földön futóvá teszi őket.

A két oláh paraszt elhatározta ekkor, hogy bosszút állanak a kegyetlen emberen. Április hó 17-én kora hajnalban eltávoztak hazulról és az ajtoni erdőbe mentek azzal a szándékkal, hogy az arra fele elhaladó Dózsát feltartóztatják és elteszik láb alól. Reggel három órakor már mindketten az erdőben voltak s míg Podor Manuilla az uton ügyelt, az alatt Dordoj Vaszil két nagydarab, más félméter hosszú és ököl vastagságu botot vágott, hogy a pár óra múlva Kolozsvár fele iparkodós és az erdő mellett elhaladó Dózsát kellőleg felfegyverkezve fogadják. Három órától hét óráig azzal töltötték az időt, hogy megbeszélték a gyilkosság módozatait. A megállapodás szerint Podor Manuilla szóba ereszkedik Dózsával, majd lehuzza a kocsit az árokba és a földbirtokost gyorsan megtámadja, Dordoj Vaszil ekkor segítségére megy és a többit majdketten elvégzik.

Kevés eltéréssel majdnem pontrul pontra így történt a dolog. Két óra fele Podor Manuilla jelt adott társának, hogy a Dózsa kocsija jön. Nem telt bele két perc s a kocsi ott haladt el Podor mellett, ki le-emelte kalapját a kocsiban ülő Dózsa előtt és jelezte, hogy beszélni szeretne vele.

— Nos mi kell — kérdezte Dózsa.

— Hát csak arra akarom kérni a tekintetes urat, — szólott Podor — hogy hagyja el a liczitá-

ciót, mert megfizetem becsülettel a tartozást, míhelyt pénzem lesz.

Dózsa indulatosan közbe ki-állt, hogy most már késő, fizette volna meg akkor a tartozást, a mikor kellett s azzal intett a kocsisnak, hogy hajtson tovább. A feldühödött ember egy szót sem szólt, hanem megfogta a lovak kantárszárát és a kocsit lerántotta az árokba, majd villámgyorsan előre ugrott és a kezében levő furkos bottal végig ütött egyszer a Dózsa Domokos vállán és fején. Dózsa hirtelen kiugrott a kocsiból, de már akkor ott volt az erdőben leselkedő Dordoj Vaszil is, aki az öles termetű földbirtokost megkapta és iparkodott a földre teperni. Dózsa azonban sikeresen védekezett és már már előnybe jutott volna, ha Podor Manuilla még egyszer nem sújtja. Az ütés annyira erős volt, hogy Dózsa megroskadt alatta és képtelen volt tovább védnie magát. Ekkor Dordoj Vaszil a földre nyomta és a közelben levő furkos bottal ötször-hatször teljes erejéből a fejéhez vágott, aztán pedig megfordította és hogy halálában még biztosabb legyen, az arczára is két hatalmas ütést mért.

A gyilkosság után mindketten Kolozsvárra jöttek és betértek egy pálinkás boltba, más nap pedig feljelentették magukat az ügyészségnél, mely rögtön letartóztatta és kihallgatta őket. Ime ez képezte az előzményét a mai esküdtszéki tárgyalásnak, melyet br Szentkereszty Zsigmond elnöklété mellett rendkívül nagy számu közönség jelenlétében tartottak meg.

A tárgyalás.

Az esküdtszéki tárgyalások egyetlen bünpöre iránt sem nyilatkozott meg oly nagy foku érdeklődés, mint a tegnapi napon, mely egyike volt legnépe-sebb tárgyalásoknak. A terem zsufolásig megtelt közönséggel, melynek soraiban a paraszt emberektől kezdve a hivatalos személyiségekig, majdnem mindenik társadalmi réteg képviselve volt. A konzervatorium udvarán százakra menő paraszt nép gyűlt össze, jobbára Ajton községből, hogy a tárgyalás eredményéről tudomást szerezzen. A ruhatár szomszédságában levő szobákban szintén nagyszámu férfiak-

ból és asszonyokból álló paraszt közönség volt együtt, mindannyian nagy izgalmak között várva az esküdtszék ítéletét. Az esküdtszék kisorsolása után elővezették a vádlottakat. Ezt megelőzőleg a törvényszék a következőleg alakult meg. *Elnök*: br. Szentkereszty Zsigmond. *Bírák*: Reinbold Arthur és Stefani Elek. *Közvádó*: dr. Jeney Aladár. *Védők*: Ötvös Lajos és Morár István. *Orvos szakértők*: dr. Lechner Károly, Kenyeres Balázs, Kerekes Gyula. *Jegyző*: Török István. *Tolmács*: dr. Tauber Kornél.

A vádlottak.

Szuronyos fogházörök kíséretében jelentek meg a vádlottak a teremben. Az egyik vádlott, Podor Manuilla öles termetű, harmincz év körüli alak, ki a tárgyalás folyamán mindvégig a legnagyobb nyugalommal viselkedett. Társa Dordoj Vaszil középtermetű, hülye kinézésű ember, kinek viselkedése nagyon is elárulta, hogy bűnössége tudatában nagyon is fél a törvényes következményektől. Mindketten csalados emberek, gyermekeik vannak és büntetlen előéletük.

A gyilkosság okául azt adják elő, hogy végső elkeseredésükben támadták meg Dózsa, de nem azzal a szándékkal, hogy megöljék, hanem, hogy csak súlyosabban megverjék.

Elmondják azután részletesen a gyilkosság lefolyását, itt ott eltérőleg a vizsgálat során tett vallomásaiktól. Dordoj Vaszil ezt azzal okolja meg, hogy a vizsgáló bíró önkényesen vette fel a jegyzőkönyvet és erőszakkal kényszerítette beismerő vallomásra tételre.

Elnök: Nem igaz talán, hogy a Dózsa mellény zsebéből hat forintot elvett.

Vádlott: Nem igaz, mert az a pénz nem a Dózsaé, hanem az enyém volt.

Nem akarja elismerni azt sem, hogy mikor öt-hat ízben a fejére sujtott Dózsa, azután megfordította volna a földön elterülő birtokos testét, hogy az arcát is beverje. Állítása szerint a vizsgáló bíró, hogy beismerésre bírja, többször felütötte az állát és erősen rá támadt, mire ő félelmében mindent úgy mondott, a hogy a vizsgálóbíró akarta. br. Szentkereszty elnök jegyzőkönyvre vétette a vádlott vallomását és intézkedett, hogy a vizsgálóbíró és a kihallgatásnál jelen volt hivatalos személyek az ügy tisztázása végett kihallgattassanak.

Tanukihallgatások.

Kelután két óráig a tanukat hallgatta ki az esküdtszék, kiknek nagyrésze a vádlottak és Dózsa Domokos között fennálló szerződési viszonyt adta elő. A

kocsis ellenben csak annyit tudott mondani, hogy mikor látta, hogy a vádlottak az erdőbe huzolták gazdáját s ottan agybafebe verték, annyira meg ijedt, hogy a lovak közé csapott s meg sem állott mindaddig, míg haza nem ért, hol előadta a rémes gyilkosságot. A tanukihallgatások után az orvos szakértők bizonyították a vádlottak épelméjűségét, melynek megtörténte után a bizonyító eljárás befejezést nyert.

A tárgyalás elhalasztása.

Az idő előrehaladottsága miatt br. Szentkereszty Zsigmond elnök ma reggel nyolcz óráig felfüggesztette a tárgyalást. Ezután még a vád és védbeszéd következik, továbbá az esküdtszék ítélete. A vádlottak büntetésére nézve a tárgyaló teremben levő jogász és polgári közönség körében egész délután folyamán a legellentesebb és legképtelenebb verziók jártak. Egyik szerint halállal fogják sújtani a vádlottakat, egy másik verzió viszont életfogytig tartó fegyházról beszélt, míg a közönség nagyrésze e két végtet között iparkodott közép mértéket felállítani a büntetésre nézve. Természetesen megannyi czél-talan találgatás és felesleges időtöltés az ilyen kombináció, egy azonban bizonyos, hogy szerencsétlen emberek, kik egy megdöbbenő pillanatban ítélő bíróul tölték fel magukat egy másik embertársuk életére, súlyos büntetéssel fognak kegyetlen tetűkért lakolni. Holnapi számunkban egyébként részletesen közölnifogjuk az esküdtszék ítéletét.

Eltemetetlen holttestek.

Három halotról.

— Saját tudósítónktól. —

Három szerencsétlen ember várja immár egy hét óta az eltemetést, miután a hatóság ismert lanyhasága és nembánomsága következtében még ma sem juthattak odáig, hogy miként az a halottakkal szokás, — a temetőbe kivitessenek. Az egyik halott *Kubinyi József* cipész segéd, kiről egyizben már megtudtuk, hogy hónapokon keresztül tartották, mint örültet a dolgozó házba s most, hogy hosszas kínlódás után végre meghalt, a hatóság nem képes intézkedni eltemetetéséről.

A második halott *Róth Rudolf* pénzügyőr, ki Pünkösöd délutánján meglötte magát és azóta a törvényszék orvostani intézetben fekszik. Ugyértelmezünk, hogy a kolozsvári pénzügyőrség nem akarja eltemetni, minek folytán az öngyilkos pénzügyőr édes atyja, ki maga is a legnagyobb nyomorral küzd, elment a tör-

vényszék orvostani intézetben és felajánlotta fia holttestét tanulmányozási célra, egyedül azt kötve ki, hogy a „tanulmányozás” után temessék el tisztességesen szerencsétlenül járt fiát.

A harmadik halott egy zsidó kántor, kinek története a következő. *Fluger Dávid* nevezetű vukovári zsidó kántor hirtelen elhunyt 25-én Kolozsvárt, hova rokonai látogatására érkezett. A holttestet megvizsgáló hatósági orvos gyanusnak találta a halálesetet s *Kossa Elemér* rendőrkapitány a vizsgálat bevezetése iránt intézkedett. A törvényszéki orvostani intézetbe szállították a hullát, hol szombat óta várja a vizsgálóbíró határozata alapján megtörténendő boncolást. A törvényszéki orvosok azonban a naponta csaknem minden idejüket elvevő esküdtszék tárgyalásokkal annyira igénybe vannak véve, hogy csak holnap kecsül *Fluger Dávidra* a boncolás, s így épen egy hét múlva temethetik el.

Érdekes, hogy a rokonok hullafosztás czimen bűnvádi feljelentést tettek ismeretlen tettes ellen, mert a halott elszállítására alkalmával a kezén levő két értékes aranygyűrű — eltűnt.

Ime ilyen állapotok uralkodnak Kolozsvárt a halottak eltemetésénél, jóllehet a törvényt két napnál tovább nem volna szabad a holttesteket eltemetetlenül hagyni.

Visszautasított párbaj.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, máj. 30.

Freiberger Miksa, a császári és királyi 34-ik gyalogezred egy századosn nemrég beszédet intézett a bevault tartalékosokhoz. A beszédében állítólag azt mondta, hogy ovakodjanak a szociáldemokratáktól, a kik a munkásságot bűnré csábitják. Ha ilyenféle agitációval találkoznak, *irgalom nélkül üssék agyon, vagy dobják vízbe*. A szociálisták lapja ehhez azon megjegyzést fűzte, hogy ilyen beszédet csak egy stréber vagy egy fajankó tarthat.

Freiberger százados emiatt sértve érezte magát es két honvédhuszár őrnagy által provokáltatta a *Népszava* czimű szociáldemokrata ujság szerkesztőjét, *Garami Ernőt*.

Garami azonban kijelentette, hogy *lovagias elégtételt nem ad*, mert szociáldemokrata, s meggyőződése tiltja a párbajt, sőt nem hajlandó a lovagias eljárásnak még formáit sem betartani s ezért nem is nevezi meg segédeit.

Freiberger százados segédei tudomásul vették, hogy *Garami ur lovagias elégtételadásra* nem hajlandó és eltávoztak.

Templomabló kertész.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, május 31.

Érdekes bűnügyi vizsgálatot tartott tegnap délelőtt a kolozsvári büntető trvszék tanácsa a Deák Ferenc utcai minorita templomában. Hónapokkal ezelőtt ugyanis belopozott *Wassák Frank* ötven-hatvan év körüli foglalkozás nélkül való cseh kertész egy másik társával a minoriták templomába és jobb oldali bejárónál levő perselyeket feltörte és azok tartalmával megugrott. Nem sokáig tartott azonban a szerencsése, mert *Philippi* rendőrbiztos alighogy a lopásról értesült, rögtön letartoztatta és átadta a rendőrséghez, mely a nyomozás és a kihallgatás megéjtése után a kir. ügyészséghez kísértette át a templomabló öreg embert.

A büntető tanács elnöke *Bodor László* volt, ki először is születési évére, korára és tartozkozási helyére nézve hallgatta ki a vádlottat. A feltett kérdésekre *Wassák Frank* a törvényszéki cseh tolmács közvetítésével így felelt:

— *Wassák Frank* a nevem, ötvenöt esztendő vagyok, *Pilseni* illetőségű. Kolozsvárr azért jöttem, hogy vetemény magvakat szállítsak *Pilsenbe*.

— *Beismeri* a bűnöt — kérdezte ezután *Bodor elnök*.

— *Ha vétke volnék beismerném*, de ártatlan vagyok *Isten* látja a lelkemet.

— *Mit keresett hát a templomban letartoztatása napján?*

— *Vallásos ember voltam* világeletemben, könyörgöm alásan s ha valahol templomot látok, nem tudom megállni, hogy be ne térjek egy két miatyánkra. Akkor is csak azért mentem a minoriták templomába, hogy kiimádkozzam magamat és az *Isten* segítségét kérjem.

— *Maga ugyan szépen imádkozik* mondhatom, — szölt közbe az elnök. — *A helyett*, hogy kérné az *Isten* segítségét, hát feltöri a perselyeket, megrabolja a templomot s aztán odább áll. *Nem fél az Isten* büntetésétől?

A megrögzött gonosztevővel azonban semmire sem mehetett a bíróság, miután mindent tagadott. Ekkor elvitték a minoriták templomába, hogy mutassa meg, miként törte fel a perselyeket. Hiába mutatták fel előtte a bűnleket és hiába szembesítették a tanukkal, itt is állhatatosan tagadott.

— *Vigyázzon* mert *Isten* házában vagyunk, — figyelmeztette *Bodor László* elnök, csak hogy a figyelmeztetés mit sem használt.

Nemsokára aztán ismét összeült a büntető tanács és

kezdetét vette a tárgyalás leg-érdekesebb momentuma, a vádbeszéd, melyet Dániel Lajos kir. ügyész tartott meg. Éles dialektika, nagy jogi tudás és erős judicium nyilatkozott meg ebben a vádbeszédében Dániel Lajos ügyésznek, a ki méltán büszkesége lehet a kolozsvári ügyészségnek. Beszéde végén indítványozta a vádlott szigorú megbüntetését, melynek a büntető tanács helyet is adott és Wassák Frankot két és fél évi fegyházra ítélte. Az ítélet ellen a vádlott felebbezést jelentett be.

H I R E K.

— **Az érettségi vizsgák.** Megkezdődőtt az érettségi vizsgák szezója. A jövő hónap végeip az összes kolozsvári középiskolákban folyani fognak az érettségi vizsgálatok, melyeknek írásbeli részét egyes iskolákban már meg is tartották. A róm. kath. főgymnáziumban június hó 10-én, az ev. ref. Kollegiumban június hó 27-én, az unitárius gymnáziumban pedig szintén a jövő hó vége fele tartják meg a szóbeli érettségi vizsgálatokat. A Kis Sándor igazgató vezetése alatt álló kereskedelmi iskolában a szóbeli érettségi vizsgálatok a jövő hónap 25-ike táján veszik kezdetüket.

— **Új plébánosok.** A kolozsvári plébánia két segédlelkésze nyert közelebről plébánosi előléptetést. *Neurhner* Ödön, eddigi első káplánt Brasszó város választotta meg plébánosnak. *Szekeres* József, eddigi hitóktatót pedig Majláth *erdélyi* püspök nevezte ki plébánosra a minoritáktól átvett és plébániává alakított Szent-Erzsébet aggház paróchiájára.

— **Kolozsvári házasságok.** A kolozsvári állami anyakönyvi hivatalban a három pünkösdi ünepen vége-hossza nem volt a nászmeneteknek. Tarka-barka virágos menyasszonyok, nyoszoló leányok, frakkos vőlegények és vőfélyek mentek-jöttek a hivatal lépesőin. Orbán Lajos anyakönyvvezető helyettes, a ki a párokra a polgári áldást mondotta, egész nap nem tehetett le magáról a nemzetiszínű vállszallagot. Összesen 19 párt kötött össze e földi életre, a mely szám, tekintettel a férfiaknak a házasság iránti jelenlegi ellen-szenvére, elég tekintélyes.

— **A nagy trafik bérlete.** Ma reggel 10 órakor járt le a kolozsvári nagy trafik bérlete. A pénzügyigazgatósághoz eddig 8 pályázat érkezett, melyek közül a legelőnyösebb ajánlatot tevő pályázó fogja a bérletet meg-

nyerni. Délelőtt 11 órakor a pénzügyigazgatóság tudatni fogja a felekkel az ajánlatok eredményét, melyeknek alapján a pénzügyminiszter a trafik bérletét a legelőnyösebb ajánlattevőnek kiutalja.

— **Eljegyzés.** Folyó hó 28-án jegyezte el *Dávidovics* Adolf helyi szabó segéd *Weisz* Blanka kisasszonyt, Mármaros Szigetről.

— **Égi tüenemény.** Azt a címet is adhatnók neki: mohácsi veszedelem. Egy ritka égi tüeneményről van szó, a mely nagyon megijesztette Mohács lakosságát. Pünkösdi hétfőjén délután négy órakor, mint egyik fővárosi lap írja, a várostól nyugatra mintegy három kilométer távolságban három sötétszürke felhő torlódtott össze az égen. A három irányból futó felhőtömegek találkozásából tölsér keletkezett. Előbb csak az óramutató járásával ellenkező irányú világos-szürke csigavonal támadt, a melyből azonban csakhamar kup fejlődött ki, a melynek csúcsa a föld felé volt fordulva. A tölsér mindinkább hosszabbodott. A köznép nagyon megrémült az égi *sárkánykigyótól*, a mint a tölséért elnevezte. A tölsér közepén hosszában fehér vonal, oldalairól néha-néha kis felhőfoszlányok váltak le, egyszerre a két ellenkező oldalon és egyenlő magasságban, de ezek pár másodperc múlva visszarágadtak a tölsérhez. Mintegy jó félórát lebegett a tölsér a levegőben, aztán tühegyes végéőel, a Mohács-Nagyvárad között levő poros kocsit közepén a földre ért. Ebben a pillanatban a földtől száz méternyire kettévált a tölsér; felsőrésze csakhamar felhuzodott, alsórésze lenn maradt. Két-három méter széles és ugyanilyen magas sötét-fekete henger támadt belőle, a mely örületes forgás közben mindinkább magasodott és szélesedett. Már ötven méter magasságu volt, a mikor az északi szél szétfujta vagy 30—40 holdnyi területre, a forgó olyan volt, mint a mészégető kemence, avagy a gózhajó sűrű füstje. Ugy látszott, mintha 20—30 ház égett volna. Öt óra tájban hatalmas eső kerékedett, a mely megsemmisítette a forgatagot.

— **Ötszáz koronáért kötél.** Egyik fiatal kolozsvári ügyvéd beszélte el nekünk az alábbi érdekes esetet, mely a napokban történt meg vele. A nem minden napi eset igyszól: Egy makacs alperes ellen megítélt a kolozsvári járásbírószék különbeni végrehajtás terhe mellett vagy ötszáz koronát. Az alperes ékten dühbe jött s az ellenfél ügyvédjének a következő rövid levéllel küldte meg a perköltséget: — Itt küldök ötszáz koronát, *vegyen rajta köteleit.*

Elmult vagy négy-öt nap, a mikor egy egész szekérrakománynyol keresik az alperest. A szállitmány vezetője átnyújt egy levelet, a melyen a dühös alperes megismeri az ügyvéd irását. Szólt pedig a levél a következőképpen:

Beccses megrendelése folytán voltam bátor önnek az e czélra küldött ötszáz koronán köteleit vásárolni. Egyszersmind fölkérem, hogy 24 óra alatt a részemre megítélt 500 korona perköltséget annál is inkább meküldeni sziveskedjék, mert különben stb. stb.

Színház és Művészet.

Színházi műsor:

Péntek: Szünet.

Szombat: Próbaházasság.

* **Nóra.** Ibsen kiváló nevezettségű színművében tartotta *Márkus* Emilia harmadik és bucsu fellépését. Annak idején, mikor Ibsen a fővárosban járt, maga nyilatkozott úgy, hogy *Márkus* Emiliánál kiválóbb *Nóra* személyesítőt még nem ismert, jóllehet darabja még ma is az összes európai színházak műsorán helyet foglal. A mi szerepünk a tegnapi fellépéssel szemben épen csak annyi, hogy konstatáljuk ezt az óriási sikert, melyet *Márkus* Emilia a darab minden jelenetében aratott. Ennek a mély és igazán művészi jelentőségű sikernek külső kifejeződése megnyilvánult azokban a tapsokban és éljenekben, melyekkel *Márkus* Emiliát a felvonások végén szüntelenül lámpák elé hívták. A szereplők közül *Molnár* László, mint *Güntner* keltett feltűnést természetesen és jellemzetes játékával, a többiek közül azonban jobb nem is beszélni. A szokásos tüntetés sem maradt el egyébként a tegnapi előadás alkalmával, meny nyiben a színházból való távo-zása idejében az ifjuság lelkesen megéljenezte a vonathoz siető művésznőt.

Táviratok.

Vilmos császár a munkásokért.

Budapest. május 30. Az ipari pangás Németországban érezhetővé vált és elsős orban a *Krupp*-féle essen gyárak érezték meg. Ennek következtében *Krupp* néhány ezer munkást elakart bocsátani, a mi nagy izgatottságot keltett s munkások körében Erre közbelépett a német császár és utasította a német diplomáciai képviselőket, hogy ha török-szakadis: szerezzenek megrendelést *Krupp*nak. Ennek meg is lett az eredménye, mert Spanyol-, Svéd-, és Norvégország valamint Argentina nagyobb megrendeléseket tett *Krupp*nál és így nem kellett munkásokat elbocsátani.

Urasági inasból mágnás.

Szeged. május 30. A pünkösdi ünnepek alatt egy aradmegyei származású, mondorlaci legényt

tartóztatott le a szegedi rendőség. Iskut Györgynek hívják, a ki tulajdonkép urasági inas, de hogy nagyobb tekintélyt szerezzon, *Eszterházy*-grófnak adta ki magát s e név alatt sok szélhámosságot követett el. Nem lehetett eddig tudni, hány szegény nőt bolondított el, hánytól esalt ki kaucziót fonyes ígéretekkel. Az urasági inast, aki hol *Eszterházy* grófnak, hol gedip grófi titkárnak adta ki magát, tegnap végre a kapitány elő állították, a hol kiderült, hogy nem kevesebb, mint **huszonhét esetben követett el csalást** és károsított meg kisebb nagyobb özszegek erejéig több cselédleányt.

Tömeges villám csapások.

Budapest, május 30. *Tótvázason* községben a tegnap este hatalmas égiháboru vonult végig erős jégesővel és sűrű villámcsapásokkal. **A villám kétszer ih beütött a róm. kath. templomba, végig a ref. templom tornyáN. felgyújtott egy házat, s agyonütött egy embert,** Reichard József napszámost, ki gyalogszerrel igyekezett hazafelé, a mezőn. A villám 11-szer leütött a környéken.

Vőlegénye után a halálba.

Debreczen, május 30. *Varga* Lajos hadházi illetőségű köz-honvéd agyonlötöte magát, mivel félt attól, hogy — mert husvétkor Hadházán egy bál alkalmával régi haragosát, *Csibi* Jánost, leszuta — büntetést fog kapni. *Vargának* menyasszonya volt *Debreczenben,* *Török* Zsuzsánna varóleány, aki a vőlegénye halála óta folyton busult, Tegnep este sósavat ivott és meghalt. Hátrahagyott levelében azt írja, vőlegénye nélkül nem tudott volna élni.

NYÁRI SZÍNHÁZ.

Kolozsvár, szombat, jun. 1-én.

A próba házasság.

Énekes vigjáték. Irta: Gerő K.

SZEMÉLYEK:

Szikra ügyvéd — — Gyöngyi I.
Rozalia — — — K. Árpási K.
Kanócz Gyuri — — Papp M.
Biri — — — — — Z. Bárdi G.
Berczi — — — — — Tompa.
Bokor István — Szentgyörgyi.
Zsuzsánna — — — Laczkó A.
Patonai Bódog — — — Váradi.
Czira Klári — — — H. Novák I.
Sági Julcsa — — — Hahnel A.
Rákócz Alajos — — — Dezséri.

Kezdeté fél 8, vége 10 órakor.

Felelős szerkesztő: **Sebő József.**
Kiadja: a „Gutenberg“ nyomda.

HIRDETÉSEK.

NAGYÉRDEMŰ KÖZÖNSÉG!

Van szerencsénk becses tudomására hozni, hogy Kolozsvárt, Mátyáskirály-tér 12. sz. a. mai nappal

„Pénzkölcsön közvetítő“, valamint „Ingatlan birtok-eladás- és vételi közvetítő“

irodát nyitottunk, ezáltal a tisztelt nagyközönség ama előnyös helyzetbe jön, hogy nem lesz szükséges házaló ügynökök közbenjárását igénybe venni, hanem a kölcsön kieszközöltetéséhez szükséges okmányok irodánkban bemutatásától számított 2—3 hét alatt, a kölcsönkérő — pénzhez jut.

Az okmányok bemutatásakor előleg nem vétetik, csakis az üzlet sikeres lebonyolítása után, a kölcsön megszerzése előtt, kölcsönösen megállapítandó összeg fizetetik.

Ez alkalommal arra is felhívjuk becses figyelmüket, hogy ha az ingatlant 7—8 százalékos kamatu kölcsön terheli, csekély költség, de kamat megtakarítás mellett convertáltatjuk s habár tapasztalat szerint a kölcsöntevő, a convertálási költségektől fél, megnyugtatóan annak adunk kifejezést, hogy a fizetendő kamat csekélyesége, tisztesen visszatéríti a fölmerülő költségeket. Amennyiben összeköttetések vannak a budapesti, helyi, valamint a vidéki azon pénzintézetekkel, a melyek olcsó kamatu és előnyös törlesztési módozatok szerinti kölcsönöket nyújtanak ezért is tisztelettel kérjük a n. é. közönséget bizalmukkal megtisztelni, — ígérve gyors és megbízható működést — kötelezván magunkat arra is, hogy ezen működésünkből származó minden évi tiszta jövedelmünk egy százalékát a kolozsvári „vakok“ intézetének adományozzuk. — Törlesztési prospectussal szolgálhatunk.

Kolozsvárt, 1901. május hó.

Tisztelettel

6—10

SILLÓ GYULA és TÁRSA.

Valódi kaukázusi

Halász Jenő

kapható naponta frissen

Halász Jenő gyógyszerárában

Kolozsvárt, Emke-tér.

5—5

Elvállaló iroda:

Unió- és Rózsa-utca sarkán.

Dávid Ödön

vegyészeti ruhafestő és tisztító

Kolozsvárt.

Ajánlja uri-, női-öltönyök, diszitó és butorszövetek, szőnyegek, csipkék, végáruk vegyifestését és tisztítását.

Ágytoll fertőtlenítő intézetemre a nagyérdemű közönség szives figyelmét felhívom.

Ruhafestő, tisztító és fertőtlenítő intézet. Malom-utca 6. sz.

5—5

Ij. GRÁF LÓRINCZ

fűszer, csemege, bor és déligyümölcs üzlete
Kolozsvárt, Szentegyház-u. 6. Tivoli-u. sarok.

Ajánlja a n. é. közönségnek a legjobb fűszerneműekkel ellátott üzletét. Továbbá állandó és nagy raktárt tart mindenféle fűszerekből, csemegekből, déligyümölcsökből és erdélyi különlegességekből ugym.: Székelyturó, kendilonai sajt, szebeni szalámi, szamosujvári szalonna, fogarasi tea vaj. Erdélyi tisztán kezelt asztali és csemege borokból, belföldi és francia pezsgőborokból. Naponta friss töltésű részvény palaczk sörökből.

1 liter asztali bor 32 kr.

Állandóan friss kenyérben sült sonka!

Távbeszélő állomás 419. sz.

4—5

Nagyobb üzletbe

pénztárnoknőnek vagy elárusító-nőnek ajánlkozik egy helyben lakó nő, ki a magyar, német és román nyelvet alaposan érti.

Fenti állást vidéken is elfogadja.

Czime megtudható e lap kiadóhivatalában.

2—3

Adler A. Adolf

áruraktára

Károlinatér (Óvár) Viz-utca sarkán.

Van szerencsém a n. é. közönség b. figyelmébe ajánlani dusan berendezett áruraktáromat, hol jó minőségű vásznakat Damast árukat, kanavászok, csipke és szövet függönyök, ágy és asztal garnitúrák, asztali futó és ágy szőnyegek, gyermek-kocsik, tükör és kép és még több fel nem sorolható cikkek előnyös feltételek mellett részletfizetésre a legjutányosabban szolgálók.

A n. é. közönség b. pártfogását kéri tisztelettel

Adler A. Adolf.

7—*

ABBÁZIA KÁVÉHAZ

tulajdonosa

Unió-utca 13. szám.

Alánlja a jelen kor igényeinek teljesen megfelelőleg és ujonnan berendezett

Kávéházi és Étterem

helyiségeit.

Izletes hideg és meleg ételek minden időben.

Kitűnő italok!

Mérsékelt árak.

Étkezésre havi előfizetők bármely naptól elfogadtatnak.

Előnyös vétel!

Van szerencsém a tisztelt közönség becses tudomására hozni, hogy a Központi Szálloda, Kossuth Lajos-utca felőli részében dusan felszerelt cipőraktáromban mindenféle kész férfi, női és gyermek cipő és csizma a legfinomabb kiállításban, a legjobb anyagból rendkívüli olcsó árban kapható.

Készítetek továbbá mérték után rendelés szerint bárminő cipőt és magyar csizmát.

Különösen ajánlok saját gyártmányu, rendkívül olcsó és tartós munkás-cipőt. Tömeges rendelésnél nagy árkedvezmény.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kéri

Kövári Károly

Blóz István utóda

Kolozsvár.

Kossuth Lajos-u. 1.